

ՐԱԾԵԻԽՄԱ

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A BY-WEEKLY MAGAZINE

Annual Subscription \$2.00

Published by H. K. Krikorian, 555 Edgecombe Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

VOL. XIV, No. 2, January 28, 1933

Ճիւղ 14, Նո. 2, Յունվար 28, 1933

«ԹԵՔՐԱՐ ՉԱԼԸՇ»

Պունտան պիր սէնէ էվվէլ պիւթիւն մէմ-
լէքէթտէ ճարի օլան քէսատըդ սէպէպինտէն
Բահնիւմանն նէշրինի թաթիլ էթմիշ իտիւր:
Պիր ազ սօնրա Բէհպէր իւնվանը ալթընտա պա-
զը րիսալէլէր նէշր էթմէյէ թէշէպպիւն էթտիւր
իսէ տէ, իքի մուհիմմ սէպէպտէն տօլայը անը
տա տէվամ էտէմէտիւր: Պիր սէպէպ, Եինէ իգ-
թիսատի կիւնլիւք իտի: Բէշպէրին իւք գը-
մը քէնտի մէսարիֆինի չըգարամատը: Տիկէր
պիր սէպէպ տէ, աղըր պիր խասթալըգտան
մուազգապ օլան պիր օղլումուկա ալարճա
միւտտէթ պիլգիմ շախսէն մուգայյէտ օլմագ
մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղումուզ Մէ
պաշգա պիր իշէ պագամատըղըմը օլմուշ տըր:

Լաքին Թըքախօս պիրատէրլէրիմիղէ Բահ-
նիւմա վասըթասըլա խըտմէթ էթմէք արղու-
մը պու քէրիէ անը թէքրարէն նէշր էթմէյէ
պիլգի մէճպուր գըլմըլ տըր: «Թէքրաք չալըշ»:

Իւք նուսիէյի ճիւմլէ ապօնէլէրիմիղէ պի-
լա Փարզ կէօնտէրէճէյիլ: Լաքին անտէն սօնրա
անճագ ապօնէ պէտէլինի թէտիյէ էտէնլէրէ
կէօնտէրիլէճէք տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՏՕՍԹԼԱՐԱ ԱԶԸԳ ՊԻՐ ՄԵՔԹՈՒՊ

Օղլումուզ Արամն վէֆաթը իւգէրինէ նի-
լէ տօսթլար քէնտի հուղուրլարըլա, նիշէլէր
տէ թաղիյէնամէլէրի իլէ պիլգի թէսէլի էթմէք-
տէ օլմուշ տըրլար: Պու տօսթլարն ճիւմլէսինէ
տէ պու միւնասիպէլէ պիւթիւն գալպտէն սա-
միւի թէշէքըլրաթըմըլ պէյան էտէրիլ:

Սահիհ տիր քի թէսէլիմիլգի էվվէլա «ճիւմ-

լէ թէսէլիին մէնպալը օլան Ալլահտան» ալ-
մըշըլ: Եինէ տէ տօսթլարըմըլն միւթէնէվ-
վի թարիգլէրտէ պէյան էյլէտիքլէրի իշթիւրաք
ը հիսս փէք լաթիֆ պիր սուրէթտէ քէտէրլէրի-
միլգի թախֆիֆ էյլէմիշ տիր:

Օղլումուզ քէնտինին կէնճլիք իտիալա-
րընը շէտիտ պիր ճիտտիյէթլէ թագըպ էտէր
իքէն ճէսէտի միւտհիշ իլլէթտէն մաղլուպ տիւ-
շիւպ պիր պուշուգ սէնէ խասթախանէլէրտէ
մուազգապ օլտուգտան սօնրա քէնտինի խանէ-
միլգէ կէթիւրէրէք ալթը ալ գատար տա անա պիլգ
քէնտիմիլգ մուգայյէտ օլտուգ: Լաքին իլլէթ է-
լան հուտուտը կէշմիշ իտի:

Ագշամլարը քէնտի իլէ Բիթապ ը Մու-
գատտէստէն ալթլէր միւթալէա էտէր վէ պիր
տուա արը վէ «կուտ նայթ» տէտիքտէն սօնրա
պիրիպիրիմիլգտէն ալըլըր իտիւր: Սօն վագըթ-
լարընտա քէնտինին րահաթընը պօղմամագ ի-
շիւն պիր գաշ կիճէ կուտ նայթը իհմալ էթմիշ
իտիւր: Պիր գաշ կիւն սօնրա ուլգու վագթը
եագլաշընճա, «Հայրիկ, պիր գաշ կիւն տիր
կուտ նայթլար նէրտէ գալտը», տէտի: Սօն կիւ-
նիւնէտէք արթըլ կուտ նայթը իհմալ էթմէ-
տիր:

Յիլվազը հայաթ միւնահէտէսինտէն Եօր-
կուն վէ պիթապ օլարագ Եաթաղա կիրտիյի-
միլգտէ սէվկիւլիւլէրին կուտ նայթընը իշթմէք
նէ՛ լաթիֆ տիր:

Հէման իրտանըն էօթէ Եագասընտա կիւ-
նէշի պաթմագ օլան կիւնիւն սապահընտա սէ-
մալի փէտէրիմիլգին «կուտ մօրնիկ»ինի ի-
շիթմէլիյի Բապալ ճիւմլէմիլգէ իհսան էյլէսին:
Խուլուպլէ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱՌՍՈՒՍ

ՊՈՒ ՍԷՆԵՆԻՆ ՊԱՋԸ ՄՈՒՀԻՄ ՄԵՍԷԼԵԼԵՐԻ

1932տէն 1933է պաղը մուհիմ մէսէլէլէր իհալէ հառիւիշ տիր: Պուշարըն պիւրիսի ումուսի քէսաւալըզ վէ իշլէրճէ պողկոնլուգ տըր: Հէր մէսլէքէթտէ միլիօնրարճա իշաիլլէր ափարէ տօլաշըյօրլար, վէ պու եիւզտէն միլիօնլար տա աճ վէ փէրիշան միւզալագա չէքիյօրլար: Սէնէլէրտէն պէրու տէվամ էտէն պու տարլըզ հալա իսլահա եիւզ թուրքամալը ալըր, վէ պուշուն տէֆի իշլան էլան պիր հօլ կէօրիւմէյօր: Պու հալ սալթ պիր մէսլէքէթէ եա քիւշիւք միւլէթլէրէ միւնհասըր տէյիլ: Ինկիլթէրա վէ Ամէրիկա կիպի պէօյիւք վէ գէնկին միլլէթլէր տախի աշի միւլէքիլաթ իշլինաէ տիրլէր: Էհալլէր մէրաանէ պու շէյլէրէ տալանըյօրլար վէ պիրի պիրլէրինէ եարտըմ էթմէյէ հաղըր տըրլար, լաքին պու իշաիլլէրին վէ տիւզէնսիլլէրին սօնու տա կէօրիւմէտիլի իշլան առէմլէր միւլթաղպէլէ կնտիշէ իլէ պաղմաղտա տըրլար: Շու սահիւշ տիր քի հէր միլլէթտէ պու մէսէլէլի հալլ ու թէսվիյէ էթմէք իշլան ճիտտէն տիւշիւնիւ պալըշանլար էքսիւք տէյիլ իսէ տէ, էլ ան պիր հօլ կէօրիւմէմէքտէ տիր: Պու սէնէ գարֆընտա եարտըմա մուզթիտիր օլանլարըն սէխալթթլէ իանէ էթմէսի վէ հլլէրինտէն պիր շէք կէլմէյէնլէրին տէ սապր ու թէհամմիւլ իլէ վէ նէճիւզ հիսսիյաթլա պէքիւմէլէրի վաճիւղ տիր: Պէօյլէսի ումուսի, աղըր վէ միւլէքէյ պիր մէսէլէ թէլաշ իլէ վէ կէօզ գըզընլըզը իլէ տէյիլ, իլլա իթմինան վէ սէլիմ ֆիքը իլէ հալլ ու թէսվիյէ հառիւիշ տիր:

Տիկէր պիր մէսէլէ միլլէթլէրին հարպ պօրմուսուն քէտիյէսի տիր: Էվվէլ սէնէ Ալմանիանըն քէնտի պօրճուըն թէտիյէյէ իգթիտարը օլմատըզը անլաշըլարագ քէնտիսինէ պիր սէնէ մօրաթօրիլմ վէրլիտի: Պու սէնէ ինկիլթէրա իլէ Ֆրանսա վէ տիկէր պէշ ալթը Էվրօփա միլլէթլէրի Ամէրիկայա հարպ պօրճլարընը թէլէտիյէյէ իգթիտարլարը օլմատըզըն պէյանլա Ամէրիկանըն պու հարպ պօրճլարընա տաիր միւսալա շարթլարա դապուլ էթմէսինի թէքիլի շէյլէտիլէր: Ամէրիկա պու թէքիլի դապուլէ հառիւիշէյինի պէյանլէ պէրապէր մէղքիւր միլլէթլէր միւտտէթի կէլմիշ օլան թաղսիտի թէտիյէ էթտիլէրի թաղտիրտէ մէղքիւր մէ-

սէլէլի թահթը միւլթալայա ալանաղընը վատ էյլէտի: Ինկիլթէրա ինկիլիղ պանդառնտա պուլուհան 400 թօնա աղըրլըզընտա պիր չանթա իւզէրինէ «Պու Մ. Ամէրիկայա ալա տիր» լէվհասընը դօյմաղլէ օլ թաղսիտի թէտիյէ էթտի իսէ տէ տիկէրլէր էթմէտիլէր: Պու մէսէլէ պու սէնէ թէսվիյէ հառիւիշ տիր: Պաղըլարըն զաննընա պիւթիւն Էվրօփա վէ Ամէրիկա տա իշլէրին աշըլմալը հաթթա սուլհ ու սէլամէթին թէլէմին հառիւիշ պու պօրճ մէսէլէսինի միւնասիւ թարիլաէ թէսվիյէսի իլէ տօղրուտան ալագատա պուլուհույօր: Տիկէր թարաֆտան Ամէրիկա հիւթիւմէթի վէ էհալլինի պէլլի պիր դըսմը հարպ պօրճլարընը թէլիւ եա թատիլ էթմէք թարաֆընտա տէյիլ տիրլէր:

Պիր մէսէլէ տէ Ամէրիկանըն մէրքէլի հիւթիւմէթ իտարէսինին եանի եէնի ինթիլապ օլանան ըլիսին վէ կէլէճէք տէօրթ սէնէ իտարէ պաշընտա պուլուհաճաղ օլան Տէմօգրաթիլ փարթինին մէսլէլի տիր: Պուշար նէ կիպի պիր մէսլէք իթթիլաղ էտէճէլէր: Սալթ Ամէրիկանըն մէնֆաթընը թաղալ էտէրէք Էվրօփա ռիյասիյաթընտան Փարզը պիր մէսլէք միլթուլթաղլար, հօզ իսէ Ամէրիկանըն մէնֆաթընը ումուս Էվրօփա մէնֆաթըլա ուլլաշտըրմաղ իւզրէ իթիլաֆ վէ թէսվիլն եօլունու մը՝ թաղալ էտէճէլէր տիր: Պու շէյ պու էօնիւմիւզտէքի Մարտտան եէնի ըլիսին ըհամէն քէնտի մագամըն կէլտիյինտէն սօնրա մալիւս օլանաղ տըր:

Պու սէնէ գարֆընտա Լիյիլ ալ Նէյշընգըն տա հալլ ու թէսվիյէ էտէճէլի մուհիմ մէսէլէլէր վար տըր: Պուշարտան էն մուհիմմի ճափօն վէ Ձին ալագաւը տըր: Ճափօնիա պիր պուշուգ սէնէտէն պէրու Ձին թօփրաղընտա աքէրի հարաքէթտէ պուլուհույօր: Մանչուրիայի եէնի պիր իսմ, Մանչուիո իսմի, ալթընտա միւլթաղիլ պիր տէվլէթ տէյու քէնտի հիմայէսի ալթընա ալմըշ վէ պու սօն ալարտա տա Ձին հիսարընըն շիմալընտաքի ճէյհօլ (հալսօր ըէյհօ) էյալէթլինի տէ Մանչուգօ կիպի իշլալ էթմէք իւզրէ օրտուսունը հարաքէթէ դօյմուլ տըր: Ձին՝ Ճափօնտան պու եօլտա քէնտի հաթիւմէթ հաղընա թէարրուղ էթմէքտէ օլտըզընը իտտիա իլէ՝ Լիյիլ ալ Նէյշընգըն մուսվէնէթինի թալէպ էտիյօր իսէ տէ, Ճափօնիա պու

չէյլէրէ Էհէմմիլյէթ վէրմէյէրէք քէնտի մազ-
սէտինտէ իրէրի կիտիյօր, վէ լազըմ կէլիւսէ
Լիյկ ալ Նէյլընգ աղալըղընտան տա վազ կէչէ-
ճէյինի թէհտիտ էտիյօր: Ծափօնիա պու թէար-
րուղի մէսէլէքինտէ տէվամ էտէրսէ, էվրօիա
տէվլէթլէրի վէ Մ. Ամէրիգա պու պապտա նէ
մէսէլէք թուծադար, վէ պու մէսէլէ Լիյկ ալ
Նէյլընգըն հայաթընճա նէ կէօնէ պիր նէթիճէ
հասըլ էտէճէք, շիմտիտէն քիմսէ քէստիրէմէզ:
Լաքին ծափօնիանըն պու մէսէլէքի ճիհան թարի
խինճէ փէք պէօյիւք Էհէմմիլյէթի հաիղ օլաղը
տա աշիքեար տըր:

Մուհիմմ օլան տիկէր պիր ճիհէթ ինկիլ-
թէրրանըն հայաթընա ալազատար օլան մէսէ-
լէլէր տիր: Ինկիլթէրրատա իշտիղիք պու սէնէ
նէ կիպի պիր հալ քէսպ էտէճէք տիր, Հինտիս-
թան իսթիզալիյէթ իսթէյօր, Ինկիլթէրրա օլ
մէմլէքէթ իշիւն եէնի պիր դանուն ը էսասի թէ-
տարիք էտէրէք անրէրին պու արդուսունա
միւմքին մէրթէպէ գանաաթ վէրմէք իսթէյօր,
լաքին հալա պու մէսէլէլէրին անաթարընը
պուլամամըլ տըր: Արա սըրա Հինտիսթանտա
գարընըղըղար էքսիք տէյիլ տիր: Պապը եէր-
լէրտէ իտարէ ի էօրֆիյէ գուլլանմազ իճապ է-
տիյօր: Պու սօն կիւնէրտէ Իրան հիւքիւմէթի
թարաֆընտան օլ տիյարտաքի եաղ գուլլա-
րընա տայիր չըգարըլան կիւնիւք տէ Ինկիլ-
թէրրանըն պէօյիւք մէնֆաաթըլլա ալազատար
տըր: Տիւնեանըն սիյասի վէ իզթիսատի հայա-
թընտա Ինկիլթէրրանըն շիմտիյէտէք թուծ-
սուղու մուհիմմ մէվգիտէ ճիւղի տիւղէնսիլլի-
յին պիւթիւն մէտէնի տիւնեանըն հայաթընա
թէէսիր էտէճէյի պէտիհի տիր:

Սօլիյէթ Բուսիանըն աիվալը տախի պիթ-
թապի նազար ը տիգգաթ ճէլպ էթմէքտէ տիր:
Ամէրիգանըն եէնի իտարէսի Սօվիյէթ իլէ սի-
յասի ալազայա կիրէճէք մի տիր: Բուսիա ծա-
փօնիանըն մէսէլէյինէ տաիր նէ վաղիյէթ ալա-
ճապ, պուլար մուհիմմ սիւալար տըր: Տիկէր
թարաֆտան պիր խապէրէ կէօրէ Բուսիա տին-
սիղլէր ճէմիյէթի տին ալէյհիտէ պէչ սէնէլիք
պիր հիւնիւմէ պաչլամըլ տըր: Շէօյլէ քի իւք
սէնէտէ ճիւմլէ տինի մէքթէպլէր, Գաթօլիք
օէմիւնէրիլէր վէ իլմ ի իլահիյաթ թալիմ էտէն
միսէսսէսէլէր գափատըլաճադ, իքինճի սէնէտէ
ճիւմլէ իպատէթխանէլէր գափատըլաճադ, իւ-

չիւնճիւ սէնէտէ ճիւմլէ տինի քիթապլէթ մէն
էտիլէճէք, տէօրտիւնճիւ սէնէտէ տինի թէտ-
րիսաթտան վաղ կէչմէյէն մուալլիմլէր մէմ-
լէքէթտէն թարա էտիլէճէքլէր վէ պէչիւնճի սէ-
նէտէ քիլիսէլէր վէ իպատէթխանէլէր սինէմա-
լարա վէ գըլպ օտալարընա թահվիլ էտիլէճէք
տիր: Պու հարաքէթ օլ տիյարլարտա եաչայան
միւմիւնլէր իշիւն նէ գասար իզթիւրապ վէ քէ-
տէրի միւնիւլ օլաճադ տըր:

Լաքին պու սէնէտէ պիլի պէքլէյէն մէսէ-
լէլէր սալթ պէօյիւք միլլէթլէրին հայաթըն-
տա հալ օլունաճադ մէսէլէլէր տէյիլ տիր: Պի-
գիմ քիւչիւք վէ մալտուր միլլէթիմիլին հայա-
թընճա տա մէսէլէլէրիմիլ վար տըր:

Կէչէն սէնէ Նոյիմբերտէ էջմիաժին-
տէ իճթիմա էտէն Ազգային-Եկեղեցական Ընդ-
հանուր Ժողով էջմիաժին Կաթողիկոսալուղունա
Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոս Մուրատէկեանը ին-
թիւապ վէ իքի կիւն սօնրա միւշարիլէյհի պու
եէնի մէմուրիյէթինէ թախսիս էյլէմիլլէր տիր:
Խորէն Սրբազան Թիֆլիզտէ 1873տէ սօղմուշ,
1901տէ վարդապետ թախսիս էտիլմիւշ, 1920տէ
Ամէրիգայա Հայրապետական նուիրակ հալին-
տէ կէօնտէրիլմիւշ, Տ. Գէորգ Կաթողիկոսըն վէ-
ֆաթը իւլէրինէ Կաթողիկոսական Տեղակալ
թային օլունմուշ վէ 1932 Նոյ. 10տա Կաթողի-
կոս ինթիլապ էտիլմիւշ տիր: Միւշարիլէյհի թա-
յին օլունտուղու մէմուրիյէթլէրի գանաաթ-
պախը սուրէթտէ իճրա էթմիւշ օլտուղունտան
պու մուհիմմ մէվգիյէ թայինի ումում միլլէ-
թին գանաաթընը մուճիպ օլմուշ տըր: Իմտի
էջմիաժին Աթուր, քէզալիք Անթիլիաստաքի
Կիլիկիա աթուր վէ Երուսաղէմտէքի Սք. Յա-
կոբ Փաթրիկլիյի միւլթարիպ հայ Ժողովուրդը
թէսէլլի վէ իրչաա էթմէք էմրինտէ նէ թէչէպ-
պիւսաթտա պուլունաճադար:— Աթինատաքի
Փրօ. Իլմ ի իլահի մէքթէպի Պէյրուլա նապլ
էտիլէրէք՝ օրատա իլմ ի իլահի մէքթէպի իլէ
պիրլէմիւշ տիր: Իմտի պու եէնի միւլէսսէսէ նէ
կիպի եէնի թէչէպպիւսաթտա պուլունաճադ
տըր: Ամէրիգատաքի Հայ Աւետարանչական Ըն-
կերակցութիւն Հայ Աւետարանական քիլիսէ-
լէր վէ մէքթէպլէր իշիւն նէ տէրէճէտէ պիր
մուալլէնէթտէ պուլունաճադար: Պուլար տա
պիլլէր իշիւն մուհիմմ մէսէլէլէր տիր:

Պու սէնէ իշիւն քէնտի Փէրտի հայաթլա-
քըմըգա ալազատար օլան մէսէլէլէրիմիլ տախի
վար տըր: Իշտիղիք, խաթալըղ, մահրումի-

յէթ, մէսուլիյէթ, պունլար տա ֆէրտլէր ի-
չին մուհիմմ վէ աղլը մէսէլէլէր տիրլէր:

Իմտի հէփ պու պէյն ֆլ միլէլ, վէ աղգային
վէ ֆէրտի մէսէլէլէրի հալլ ու թէսվիյէ էթ-
մէքլիյին եօլու նէ՞ տիր:

Պու ճիւմլէ մէսէլէլէրին հալլընտա տիգ-
դաթ էտիլէճէք մէստէլէր շունլար տըր:

Կէրէք ֆէրտլէր, կէրէք միլլէթլէր քէնտի
պաշլարընա մէվճուտ նօգթալար օլմայլալ, իլլա
ճիւմլէսի պիր իւզլի պէտէն թէշքիլ էթտիյի
տէրիսաթըր էտիլմէլի տիր:

Ֆէրտլէրին պիրիպիրլէրինէ վէ պիւթիւն
հէյէթ ի իճթիմայա նազարէն էն պէօյիւք վա-
ղիֆէլէրի պիրիպիրլէրինին հուզուզունը թա-
նըմադ վէ պիրատէրլէր մազամընտա պիրիպիր-
լէրինէ դարշը մուհապպէթ հիսսի իլէ մուսմէ-
լէ էթմէք տիր: Պունլար իսէ Բապպըմըզըն պի-
ղէ էօյրէթտիյի շօլ պէօյիւք քէլտմարտա մահ-
ֆուզ տըր: —

«Իմտի էվվէլա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ վէ
անըն սալահընը թալէպ էտինիղ»: Վէ «Գօնշու-
նը քէնտին կիպի սէվէսին»:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱՁԸԳ ԳԱՓՈՒԼԱՐ

Յովհաննէս Բէսուլ Վահի Գիթապընը Փաթ
մօս ատասընտա սիւրհիւն օլտուղու վաղըթտա
եաղմը տըր: Հէր թարաֆընը սու գափլամը
օլտուղընտան խարիճի տիւնեա իլէ ալադա դա-
փուլարը գափալը իտի: Եէնի ֆիլիզլէնէն քի-
լիսէնին հայաթը թէհլիքէտէ իտի: Պէօյիւք Բօ-
մա իմփէրաթօրուղու քիլիսէյի չիյնէմէք վէ
մահվ էթմէք գաստընտա իտի: Բէսուլ պու հալ
ու քէյֆիլէթլէր թահթընտա Ֆիլատէլֆիատա
օլան քիլիսէյէ, Բապպ թարաֆընտան: — «Իշ-
թէ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափալամայա-
ճաղը պիր աշըգ գափու զօյալամ» տէյօր:
(Վահի 3. 8):

Օ՝ չէտիտ թաղիիդ ալթընտա պօղուլմադ
իւզրէ օլան քիլիսէյէ վէ մուգատտէսլէրէ աշըգ
պիր գափու կէօսթէրիյօր: Ձընտան տիվարլա-
ընտան էօթէտէ, թէատտի վէ դըթալ պու-
լոթլարընտան եօգարը՝ քէնտի իչիւն վէ քիլի-
սէ իչիւն աշըգ պիր գափու միւշահէտէ էյլէտի:

Եէնի սէնի պիղիմ իչիւն գափալը պիր գա-
փու տըր: Եարընըն նէ տօղուրաճաղընը պիլ-
մէյիդ: Միլի հայաթըմըդ նէ՞ չէրլ ալաճադ:

Պիղէ նամալիւմ տիր: Սըհհէթ վէ հայաթըմըդ
նէ՞ հալ քէսպ էտէճէք, պիլմէյիդ: Օ գափու
գափալը տըր: Էօլիւմ վէ տօղուշ մէլէյի քիմ-
լէրի զիյարէթ էտէճէք: Բիմսէ պիլմէյ: Պիղէ
խապէթ էտէճէք օլան էյիլիւք վէ քէօթիւլիւք-
լէրի, վէ ումուրուճըն ալաճաղը ահվալը
քիմսէ կէօրէմէք: Պու իգթիսատի տարըդ վէ
կիւճլիւք նէ՞ դէման կէլէճէք: Գազա, գէլիլէ,
հանիւն, պօլլուք հա տարըդ մը՝ օլաճադ: Օ
գափուլար գափալը տըր: Ֆիգաթ ճիւմլէ գա-
փուլար գափալը տէյիլ տիր: Ալլահ էթրաֆը-
մըզտա քիմսէնին գափալամայաճաղը աշըգ գա-
փուլար գօյմուշ տըր: Օ գափուլարը հիչ պիր
քիմսէ, հիչ պիր մանի վէ կիւճլիւք գափալա-
մադ վէ էօրթէմէք:

Իմֆեանիյէթլէր գափուլարը աշըգ տըր:

Իլմ ի րուհ ը ինսանի՝ առէմին հիւզլէրճէ
գապիլիյէթլէր իլէ մութթասըֆ պիր մախլուզ
իտիյին կէօսթէրիյօր: Շէօյլէ քի՞ պու էօմր-
տէն ֆն միւթէալլէմ վէ միւգթէտիր քիմսէլէ-
րին էօմրիւ պիր չօգ գապիլիյէթլէր գափուլը
աշըլմատան՝ խիթամ պուլույօր: Չօգ առէմ-
լէրին իմքեանիյէթ չըզընը աշըլմազտան էպէ-
տիյէթէ նազլ օլունույօր: Ատէմ իմքեանիյէթ-
լէր խաղինէսի տիր: Անլէրին գափուլարընը պիղ
տէն մատա քիմսէ էօրթիւք սազլալամադ:
Գայասըզ, գօրգադ, վէ թէնպէլ առէմ իչիւն
հէր գափու գափալը տըր: Բապպըմըդ «Չալա-
նա աշըլաճադ» տէտի: Իմքեանիյէթլէրիմի-
ղըն գափուլարը՝ պիր թօգանըշ իլէ, պիր իի-
թար իլէ վէ քէնտի քէնտիմիղի թապիլաթըն
թէէսիրաթընա, իլմին նուրունա, վէ Ալլահըն
րուհունա մարուզ էտէրէք աշըլըր: Էյի օլմադ
վէ էյիլիւք էթմէք իմքեանիյէթլէրիմիղին գա-
փուլընա քիմսէ թաշ գօյալամադ: Ատէմլէր էյի-
լիքլէրիմիղի հանլըշա եօյապիլիլիլէր, սոմա
փաք վէ տօղու օլմամըզըն էօնիւնէ տիվար
չէքէմէղլէր: Իմքեանիյէթլէրիմիղ կէրէ տիւշ-
միւշ թօխումլար կիպի՝ ֆուրսաթ պուլտուդճա
աշըլըրլար: Գրիստոսա պէնգէր պիր սիրէթ թէշ
քիլ էթմէք իմքեանիյէթլէրին քիմսէ պիղտէն ա-
լամադ: Պօղոսըն Գրիստոսա օլան մուհապպէ-
թին գափուլընը էլէմ, մուգայադա, թէատտի,
աճըլը, չըպլաղըլը, մուխաթարա, դըլճ, էօ-
լիւմ, մէլէքլէր, րէիսլէր վէ գուվվէթլէր գա-
փալամատըլար: Հէլէն Գէլըրըն պէօյիւք հաս-
սէլէրինին գափուլարը գափալը իտի: Օ ամա,
սաղըր վէ տիլսիդ իտի: Լաքին օ հալտէ պիլէ
տիւնեայա իմքեանիյէթլէրինին գափուլարը ա-
շըգ օլտուղունը կէօսթէրաի: Տր. Մանլի կէօդ-

լէրի կէօրմէզ օլտու, լաքին օ հալինտէ քէօր-
լէրին եազըլարընը իհտաս էյլէտի: Ղարիպ պիր
տիյարտա զընտանտա գալան Յովսէփ իշին
հէր գափու գափալը իտի, լաքին անըն ըֆֆէթ
վէ սալահ գափուլարընը քիմսէ գափալամատը:

Եիւֆսէֆ իտիալ վէ փաֆ Թէֆէֆիւրլէր
գափուլարը աչըզ տըր: Հիչ պիր մանի, հիչ պիր
հնկէլ, հիչ պիր Թէհտիտ ինսան խալալ վէ Ֆիք-
րինի պասկը ալթընտա ԹուԹամազ: Լիտիա Մ.
Չայլտ իսմինտէ պիր խաթուն, «էլլէրիմ իլէ
տօնուզ եէմլէր իսէմ տէ, զէմինտէ հիչ պիր
գուվլէթ հօգ, քի պէնի մէլէքլէր իլէ միւլա-
գաթ էթմէքտէն մէն էտէպիլսին» տէտի: Մու-
ղատտէսլէրին, դահրամանլարըն, վաթանփէր-
վէրլէրին, վէ պէօյիւք զաթլարըն իտիալ վէ
Թէֆէքքիւրլէրին, խալալ վէ արզուլարընը,
հիչ պիր ճէպպար վէ հիչ պիր կիւճիւք՝ դա-
փալը պրագամամը տըր: Զընտան քէօշէլէրին
տէ չիւրիւյէն էրմէնի կէնճ՝ խալալընտա վա-
թանըն սուլու, հավասը վէ պիւլպիւլի իլէ միւ-
թէսէլլի օլտու: Համիտ օ գափուլը գափալա-
մատը: Խասթալըզ, ֆազիրլէք վէ փէրուշանի-
յէթ իլէ զէնճիրպէնտ միւմին՝ Յիսուսըն խա-
լալ վէ Թէֆէքքիւրիւ իլէ վէ Գէլամըն միւթէ-
լասըն իլէ միւթէրրահ օլտու:

Ալլահ իլէ միւլագաթ գափուլարը աչըզ
տըր: Մահքէմէլէրին, մէքթէպլէրին, տօթ-
լարըն, վէ քիլիսէլէրին գափուլարը գափանա-
պիլիւր: Տօգթօրը, ալօզաթը վէ տօթթուսուզը
էվինտէ պուլամայըզ: Ֆագաթ Ալլահ Թարա-
ֆընտաքի գափու հիչ պիր զէման գափանմա-
մը տըր: Ալլահ ճիհէթինտէ օլան հօլ վէ գա-
փուլար կէճէ կիւնտիւք աչըզ տըր: Անըն իլէ
օլան միւլաղաթ Թէլի պիլի տըշարտա պէլէ-
յէճէք գատար մէշղուլ տէյիլ տիր: Անա արդ
ը հալ էթմէք իշին փափազ, եպիսկոպոս վէ
փափանըն Թէվասիւթիւնէ հաճէթ հօգ տըր:
Անա եէթիշմէք իշին միյանճըլար նէրտիպա-
նընը Թըրմանմազ վէ վասըթալար զէնճիրլէրի-
նէ սաըլմազ լազըմ տէյիլ տիր: Ատէմ տօղրու-
տան, տէհհալ, վէ շախսէն Ալլահ իլէ ալագա-
յա կիրէպիլիւր: Ալլահ իշին հիչ պիր քիմսէ՝
«Օ՝ մէշղուլ տըր», «Պուրատա տէյիլ» տէյի-
մէզ: «Իսրայէլին համիտ ուլումազ վէ ուլուզ-
լամազ»: «Գափու պէն իմ» տէյիլ զաթ՝ խէլաս գա-
փուսընը կիւնահքեարա գարըն ափ աչըզ օլ-
տուլընը Թալիմ էյլէտի: Մէճտէլի Մարիամա,
Սամարիալը գարըյա, կէօմրիւքճի Զաքիոսա
վէ խաչտաքի իըրսըզա աչըլան խէլաս գափու-
սը՝ հաճը կիւնահքեարա էօրթիւք օլապիլիւր:

Զիրա խէլաս գափուսընը գափալը սաղլայան
Ալլահ տէյիլ, պիլ իլ: Զիրա օ տէտի, «Իշթէ գա-
փուտա տուրուպ՝ չալըյօրըմ, էյէր պիր քիմսէ
սէսիմի իշիտիր տէ գափուլը աչար իսէ՝ անըն
եանընա կիրէրիմ, վէ պէն անըն իլէ վէ օ տախի
պէնիմ իլէ աղշամ Թաամը էտէճէյիլ»: (Վա-
հի 3-30):

Ս. Մ. ՐէճէՊեԱՆ

Փէսէտիմ

ՄԻԻԹԱԼԷԱԼԱՐ

Մարուֆ վալը ճօն Ուէսլի պիր տէֆա փէք
տար վէ խանէյէ միւհթաճ հալտա պուլունան
պիր ատէմէ իշթիրաքը հիսսինի պէյան էթ-
մէք իւզըն պիր մէքթուպ հօլլատը: Վէ մէք-
թուպը պիթիրտիքտէն սօնրա չու սէօլլէրի ի-
լալէ էյլէտի.— «Պու մէքթուպըմ՝ բնաբանըմ
տըր: Վէ պու բնաբանըն Թէֆսիրի չու տըր:»
Մէքթուպըն իշինտէ օ լիւալըզ պիր պանգնօթ
գօյմուլ իտի:

Լիսանլէ իֆատէ էթալիլմիլ մէպտէլէրի
պիլֆիլիլ ամէլի սուրէթտէ իյզահ էթմէլիյէ
կիւզէլ պիր միսալ:

ՇԱՖԱԳԸՆ ՍԵԼԱՄԸ

Շաֆագըն սէլամընը տինլէյիմիզ,
«Պու տօղան կիւնէ տիգգաթ էյլէ,
Օ՝ հայաթ տըր, ալ հայաթ օ տըր.
Օ՝ մէվնուտիյէթիմիզին հազիգաթընը,
Պէօյիւմէլիյիմ սաատէթիմի,
Ինրաաթըն ճիւլալիմի,
Հիւսնիւն զիյասընը միւիթէվի տիր:
Տիւնէփի կիւն պիր քիւյա օլտը:
Եարընֆի կիւն պիր խալալ տըր:
Լաֆիմ պու կիւնիւ էյի եաշար իսէն
Տիւնիւն քիւյասը մէսէրրէթէ,
Վէ եարընըն խալալը իւմիտէ քահվիլ օլտը,
Իւմտի պու կիւնէ էյի մուգայյէտ օլ»,
Իշթէ շաֆագըն սաա վէրտիյի սէլամ պու տըր:

Պիր ՀիւՏԻ ԹԱՀՐԻՐԱԹՏԱՆ

Պու կիւն պէշէրիյէթին մանէվի հայաթը-
նը Թէհտիտ էյլէյէն էն պէօյիւք Թէհլէքլէր-
տէն պիրիսի ալլահալըլարըն մուվաֆֆազիյէ-
թինտէն սուլայը հիսս օլունան աճը քէտէր
տիր: Հազդէ՝ խաչա չըգարըլըր վէ զուլմ՝ Թախ-
թա օթուրուր, վէ լիյազաթսըլլար մուվաֆ-

Ֆազ օլուրսա, էհալի արասընտա իմանըն կէվ-
չէմէսինի գօլայ գօլայ մէն էտէմէյիլ: Վէ շու
իմանսըղըղը պիր թագըմ պուրհան հա իսպաթ
լարլա տէֆ էթմէք գօլայ տէյիլ տիր: Հայա-
թըն էսրարընա էն գուվվէթլի ճէվապ հագիզի
միւմինլէրին հայաթընտա կէօրիւլէն օլ հալ
տըր քի օ անճագ Ալլահը կէօրմէքլէ միւմքին օ-
լուր: Հագիզի միւմինլէրին տէրոնի պասարը
նէթիճէսինտէ կաշատըզլարը հայաթ հագիզա-
թըն վէ Ալլահըն սարսըլմազ իսպաթլարընը
թէշքիլ էտէր:

ՏՕԳ. Ա. Ք. ՉԱԼՄԸՐՍ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՏՕԳԹՕՐԼՈՒՂԱ ԱՍՏ ՀԻՔԵԱՅԷԼԷՐ

Ինսանլար հէր իշտէ վէ վագաալարտա ա-
ճալըպաթ կէօրմէք իսթէրլէր, խարիզ իւլ ատէ
վէ թապիաթըն ֆէվզինտէ իճրաաթլարա հաս-
րէթ չէքէրլէր, հաթթա ալտանմայը պիլէ տէ-
վէրլէր:

Շափդասընըն իշինտէն թավչան չըղարան,
հէր քէսին ճէպինտէն եռմուրթա հա փարա
թօփլայան, աթէչի աղզընա աթըպ եռտան օգ-
գապազ էն պէօյիւք ալիմտէն զիյատէ տիզզաթ
ճէլպ էտէր:

Ինսանլար թապիաթ գաիտէլէրինին հու-
տուալընտան տըշարը չըգմազ իսթէրլէր, գալտ
սըլ վէ պէնտսիզ իսթէտիլինի եափապիլմէք իս-
թէրլէր: Օ սէպէպտէն պազըմճըլարա, երլալ-
ղա պազանլարա, տէրվիչլէրէ, իւֆիւրիւճիւ-
լէրէ, Բասպուլիւլէրէ վէ Ֆագիւրլէրէ ինանըր-
լար: Պիր գաչ սէնէ էվվէլ իզմիւրլի պիր չափ-
կըն Ֆագիւր իսմի իլէ Ամէրիգայա կէլիպ՝ «Իս-
թէտիլիմ կիպի եիւրէյիմի իշլէտիր, տուրտու-
րուր իմ, վիճիւտիւմի քէսէրիմ՝ գան չըգմազ,
գափալը մէքթուպ օգուրու՝» կիպի առի չար-
լաթանլըզլար իլէ 5-10 պին տօլար տօլանտը-
րըպ՝ կիթտի: Հալա տիւլիւնտիւքճէ ութանըր
իմ քի 10-12 Հայ սօգթօր շէնաաա տուրուպ՝
2,000 էհալի աշաղըտա պու սօգաղտա 10 փա-
րայա եափըլան առի օգգապաղըլարա շահիտ
օլտուք, աճիլ աճայըպ կէօրմէք սէվտասը իլէ
քէնտիմիզի ալտաթտըք:

Խուսուսա մէսէլէն ինսանըն սըհէթի վէ
հայաթը իսէ պու արղու վէ իշթիյազ օ տէրէճէ
չիտտէթլէնիր քի առէթա մանթըզը պիլէ ու-
նուտըր վէ միւմինլէրէն խայալ էյլէր: Ճիհա-
նըն գուվվէթլէրինէ, աթէչէ, սույա, պէլէ,

եըլարըմլարա, տաղլարա, տէրեալարա զալիպ
օլան ինսան քէնտի քէնտիլի պիր իլլէթ հա պիր
միզբօպ էլիւտէ աճիլ կէօրիւնճէ՝ Ֆիքրի թուղ-
հան էտիպ՝ խայալընա դօր վէրէրէք՝ միւմինլէ
իլէ չիֆա պուլմազ հասրէթի քէնտիլի հէր չէ-
յէ ինանըր պիր հալա գօր, իշթէ պու ինսանըն
էն թաթլը բույասը տըր: Պու ահվալը բուհիյէ
տիր քի տօգթօրուղա, խասթալըղա վէ չիֆա-
յա առի պիր թագըմ հիքեայէլէրէ մէյտան վէ-
րիյօր: Էօյլէ հիքեայէլէր քի հէր կիւն հէր միւ-
նասիպէթլէ էհալի աղզըլարը աշըղ հայրան օ-
լարազ իշիտիր վէ ինանըր:

Երևմէն մի՞ տիր քի պիր գաչ քիմսէ, էր-
քէք գաանըն, պիր աբայա կէլիլին վէ օրատա
խասթալըզ իւզէրինէ սէօզ աշըլմասըն վէ պի-
րի հա պիր գաչը ֆէվզէ էլ առէ պիր հիքեայէ
սէօյլէմէսին: Քէնտիսի հա թէյլէսի հա գօմ-
շուսը հա օնուհ գայն վալիտէսի պիր խասթա-
լըզտան թուլթուլմուշ օլուր, պիր չարէ պու-
լունմազ, էնճամ զաֆիլէն միւմինլէզվի եօլտա
չիֆա պուլուր: Նաղլիյէթլէրին չէքլի տաիմա
այնի տիր, այնի ֆօրմիւլա տըր, սայքի այնի
լուգ՝ թիլ թէքէրիւր էտիլիր, այնի չէքլտէ
խիթամ պուլուրլար: Էվվէլա աղըր պիր խաս-
թալըզըն իսմինի զիքր էտէր վէ ճիւմլէնին տիզ-
գաթընը ճէլպ էյլէտիքտէն սօնրո՝ խասթանըն
չէքտիլի զահմէթլէրի միւլալաղա իլէ նաղլ է-
տիպ՝ ուզատըր, տօգթօր գալմազ կէթիւրիւմի
օլուր, իլամ գալմազ վիւրիւմիշ օլուր: Պիր թա-
ղըմ մահալլի պէլլի տօգթօրլարըն իսմի վէրի-
լի: Էնճամ իսմիտէր քէսիլիւր, տօգթօրլար սու-
իւմիտի քէսէր, ֆէրեհատ ֆիզան օլուր... «Էն-
ճամ»... իշթէ մէսէլէ պու «Էնհամտա» տըր,
հիքեայէնին էն լէզէթլի, էն շաթաֆաթլը եկ-
րի, էնճամ պիր գօճա գարը հա պիր պէրպէր,
հա տէրվիշ անը սաղալարը... հէմ նէ՞ իլէ...
Իլահի՛, նէլէր իշիթմէտիմ քի իլլէթ սաղալթ-
մըշ օլմասըն: Սիւլիւք, 10 փարալըք թօզ, սը-
ղըր կիւպրէսի, գօյուհ գույրուղընըն գափաղը
փիշմիշ գապազ, տէպպաղիսանէ փիսլիյի, գա-
րա թալուզ (թալուզ տաիմա սիյահ օլուր)՝
թօսպաղը գանը, թօսպաղը եիւրէյի, նուսիա,
քէօիէք կիւպրէսի, երյգանմամըշ եիւն, ին-
սան սիւտիւլիւ, դէնճէֆիլ, գարա սաղըզ, գաթ
րան, նէ պիլէյիմ, աղա ֆիքրէ կէլմէյէն շէյ-
լէրտէն վէրէթլիլէր, սըրաճալըլար, քէօթրիւմ-
լէր, գանսէրիլէր չիֆա պուլուր:

Թանըյօրըմ պիրինի քի թէքմիլ քէօթրիւմ
օլմուշ վէ տօգթօրլար ֆաիտէ էտէմէմիւշ, 40
փարալըք պահարաթ իլէ եէօրիւմիւշ: Ալիէր

պիրիկնի թանձրում քի գարա ճիշդի իլթիհաւ-
լանմը վէ ճիրահէթլէնմէք տէրէճէսինն կէ-
միւ, իւմիտ քէսիւմիւ, էնճամ պիր իսթիար
դատունըն թաւսիյէսի իլէ սօգադտան մէրքէպ
կիւպրէսի կէթրիւպ՝ սոստա գախաթմըւլար վէ
սիւզիւպ՝ իշէրէք չիֆա պուլմուլ տըր: Ախէր
պիրի իտաւա կտիյօր իտի քի գօլէրայա թու-
թուլմուլ վէ ինկիլիզ թուգու իշէրէք չիֆաեապ
օլմուլ տըր:

Պիզիմ մէմլէքէթտէ պիր էքմէքճի ամէլէ-
սի պիրտէն պիրէ տօգթօր օլտու: Կէօյա «պա-
պա» թլսմիյէ էթտիյի պիր էսարաէնկիզ քիմ-
սէտէն էօյրէնմիւ վէ օնուն նասիհաթը իլէ իշ-
էր իմիւ: Էհալի իշիւն ճալիպ պիր իսմ իտի վէ
իշէր իտի:

Նագընտա պիր խասթայա կիթմիւ իտիմ:
Օրատա միւսաֆիր պիր գատըն ուզուն պիր հի-
քեայէ պաշատը: Բիճա էյլէտիմ քի հիքնայէ-
նին իլք դըսմըն թէրք էյլէսին վէ նէտէն չի-
ֆա պուլտու, օնու սէօյլէսին: Պիր ֆարէ իմիւ
չիֆա վէրէն:

Պաղըրսագոտա գանսէրտէն զահմէթ չէքէն
պիր խասթանըն էանընտա իտիմ: Պիր գատըն
հիքեայէ էյլէտի քի մէմլէքէթտէ գօշուտա պիր
քիմսէ թամ պէօյլէ օլմուլ... էնճամ աշաղը-
տան գարապիպէր գօյարագ սաղալմը տըր:

Նիշիւն ուղաղլուրա կիտիյօրըզ: Պիր գաշ
սէնէ էվվէլ Պօթօնտա պիր Գաթօլիք քահա-
նանըն մէղարընտա կէօյա պիր քէօթրիւմ սա-
ղալմը տէյու պիր թէվաթուր օլտու: Հէր թա-
րաֆտան կիւնտէ եիւզ պին քիմսէ՝ քէօր, թօ-
փալ, իլլէթիւ, իլլէթսիւզ օրայա գօշտուլար:

Սէնէլէր էվվէլ Նիկտէ թարաֆընտա կէօ-
յա էէրտէն պիր թասվիր պուլունմուլ իտի: Է-
հալի աղըն աղըն պիր գաշ կիւնիւք Եօլար-
տան օրայա կիտէրլէր իտի վէ թասվիրի սաղ-
լայան Բուլմ փափաղընա հէտիյէլէր, փարա-
լար վէրիւրլէր իտի, քի չիֆա պուլտունլար:

Ինսան թապիաթը եիւզլէրճէ, պինլէրճէ
«էնէլէր էվվէլ հէր նէ իսէ պու կիւն այնի տիր:
Պէօյիւք վազաալարը ուֆազ, ատի վասըթա-
լար իլէ իճրա էթմէք, քի տահա աճայրպ կէօ-
րիւսին: Թարիւս սահիֆէլէրի պու կիպի աճա-
յրպ չիֆալար վէ ֆիւթիւհաթլար նաղիյէթի
իլէ տօլու տըրլար:

Նէ տիր պու ահվալ ը բուհիյէնին թէֆսի-
րի: Նիշիւն պու հիքեայէլէր հագիգի վազաա-
լար կիպի իթիմատա շայան քիմսէլէր թարա-
ֆընտան նաղլ օլունուլօր:

Ա. ՆԱԳԻՍԱՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ

Սուլթան Ճամարալ Գէրամ.— Ֆիլիփինէ
Էագըն Մալայ ստալարընտա սաքին 200 պին
Իսլամլարըն Սուլթանը Ճամարալ Գէրամ իս-
մինտէ պիրի իմիւ քի Ամէրիգա հաքէմիյէթի
ալթընտա թէվէրրիւսէն Սուլթան տըր: Մա-
շըն Ամէրիգա հիւքիւմէթինտէն ալըր իմիւ:
Օրանըն Իսլամ էհալիսի տիշլէրին տէօրփիւ-
լէր վէ պիր նէվ գըրմըզը րէնքիւ օթ չիյնէրլէր
իմիւ:

Փօսթա Փուլլաքը Հիֆեայէլէրի.— Պրիթիւ
Կուլիխատա Ճօրճթաուն գասապուսընտա պիր
քիմսէ պիր սէնթիւք փուլու զայէթ էսքի պիր
գարֆ պուլմուլ, պունը անթիգա տըր տէյու
պիր քիմսէ 1½ տօլարա սաթուն ալմը: Պու ա-
տէմ օլ փուլու Լիվրփուլտա 600 տօլարա, ան-
տէն սաթուն ալան տա 700 տօլարա սաթմը:
Նիհայէթ 32,500 տօլարա սաթմըլմը: Պու կիւն
50,000 տօլար տէյէր իմիւ: Բուսիա ճարընըն
փօսթա փուլ գօլէքընը 250,000 տօլար գըյմէ-
թինտէ իմիւ:

Ձիշէֆ աշըսը.— Վէնէտիկ Միւրանլարըն-
տան Հայր Ինճիճիւհան 1827տէ Էագմըլ օլտու-
ղու պիր քիթապտա պահա կտիյօր քի, Օնընճը
Ասրտան պէրու Հայար պիր նէվ աշը Էագար-
լար իմիւ, էվվէլա չիշէք չըպանընը գուրու-
տուպ՝ գուրու իւզիւմ իշինտէ սագլարլար վէ
չիշէք իլլէթինէ գարըն մուհաֆազա օլմագ ի-
շիւն Էէրլէր իմիւ: 17ինճի ասրտա գուրումուլ
չիշէք չըպանըն գապուղըն տէրիյէ սիւրէրէք ա-
շը Էագարլար իմիւ:

— Տօթթօր.— «Պու իւաճը 20 սէնէտէն պէրու
վէրիյօրմ, հիւ չէքվա իշիթմէտիք», տէտի-
յինտէ՝ գարընտաքի ճէվապէն. «Էօլիւլէր
չէքվա էթմէլլէր» տէմիւ տիր:

— Պիր սէրիսօ մահքէմէյէ կիրիպ՝ «Սա-
պահ խայր գատը» տէմիւ տիր: Գատը էօֆքէ-
լէնիպ՝ «Ձըզ տըշարը, սէն սէրիսօ սըն», տէ-
տիյինտէ՝ սէրիսօ «էվվէթ, պու մահքէմէտէն
չըգան Էալընըզ տօղրու հիւքմ պու տըր» տէ-
միւ տիր:

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

Ամէրիգա.— Սաղըզ Մ. Ամէրիգա րէիսի
Մր. Կալլին Գուլիճ Յունվար 5տէ ֆիւճճէթէն
վէֆաթ էյլէմիւ տիր: Միւմաիլէյ 1872տէ տօղ-
մուլ, Բէիս Հարտինկին վէֆաթը իւզէրինէ
քէնտի րէիս վէքիլի օլտուղու հալտա թապիի
պիր սուրէթտէ րիյասէթէ կէշմիւ վէ 1924տէ

թէ քրար ինթիսապ էտիւէրէք տէօրթ սէնէ տէ
ոլ եօլտա ըրյասէթտէ պուլունմուշ վէ պուլուն
տուղու ճիւմէ մէմուրիթիւթէրտէ հալիմանէ վէ
հաքիմանէ մուամէլէսիլէ ճիւմէնին մուհապ-
պէթ վէ իհթիւրամընը քէնտիսինէ ճէլլ էյլէ-
միւ տիր: Ճէնաղէ մէրասիմի վէք սատէ պիր
սուրէթտէ իճրա էտիւմիւ տիր:— Փրօֆ. Այնշ-
թայն փրինսթըն տարիւլֆիւնիւնընտա մուալ-
լիւմէր մէքթէպինտէ մուալլիմ օլմաղա տա-
վէթ էտիւմիւ տիր: Ամէրիգատա պաղը դատըն-
լար միւմալէյհին Գօմիւնիդմէ միւսաիտ էֆ-
քետր թաշտըղը իչիւն մէմէլէքէթի կիրմէսինէ
միւսաատէ էտիւմէմէսինի թալէպ էյլէտիւթը ի-
սէ տէ թալէպլէրինտէ մուվաֆֆաղ օլմատը-
լար:

Պուլկարիստան գրալընա պու եազընտա
պիր գըղ չօճուգ տօղմուշ տըր: Ագտէմէ իլան
օլունտուղունա կէօրէ էվլատարընըն Գաթօ-
լիք ազաիտինճէ թէրպիյէ էտիւլէճէյինի գրալ՝
փաիա հաղրէթլէրինէ էվլէլճէ վատ էթմիւ ի-
տի իսէ տէ, չօճուգ տահա իւշ կիւնլիւք իքէն
Օրթօտօքս փապաղը կէլիպ՝ անը վաֆթիլ է-
տէրէք՝ Օրթօտօքս քիլիսէսինէ տաիւիլ էյլէմիւ
տիր:

Ինկիլթէրրա.— Տիւնեանըն էն պէօյիւք
կաղ եաղը մատէնլէրինտէն պիրիսի Աճէմիւ-
թանտա պուլունուր: Վաղթըյա Տ'Արսի իամին-
տէ պիր զաթ Իրան հիւքիւմէթինտէն իրատըն
եիւզտէ 16սընը հիւքիւմէթէ վէրմէք շարթըյ-
լա պունը իլլէթմէք իմթիյազընըն 60 սէնէլիյի-
նի 200,000 Փրանգա սաթուն ալմը իտի: Պու
լիմթիյազը սօնրա պիր Ինկիլիզ գումփանիասը
սաթուն ալըր վէ սէհմէլէրին էքէսէրինի անտէն
Ինկիլիզ հիւքիւմէթի քէնտիսի 10 միլիօն տօլա-
րա սաթուն ալըր: Իրան հիւքիւմէթինին իտիւի
սընա կէօրէ սօն սէնէլէրտէ մէղքիւր գումփա-
նիա՝ քէնտիսի տիւշէն հիսսէյի վէրմէքտէ իհ-
մալ պուլունմուշ օլտըղընտան՝ կէչէն Նոյ.
28տէ Իրան հիւքիւմէթի պու մատէնին իմթի-
յազընըն լաղվ էյլէտիլինի փէք չէտիտ պիր լի-
ստնլա Ինկիլիզ գումփանիասընա վէ Ինկիլիզ հիւ-
քիւմէթինէ խապէր վէրտի: Նիհայէթ պու իքի
տէվլէթլէր պու տալանըն Լիյիլ ալ Նէյշընգ էլի
իլէ թէսլիյէ էտիւմէսինի գարարաշտըրըպ՝ տ-
նը մէղքիւր հէյթէ թէսլիմ էյլէմիւ տիր:

Իսլամիստա Գօմիւնիդմէ պաշ կէօսթէր-
մէյէ պաշլամը Օլտուղու իչիւն պաղը մահալ-
լարտա իտարէ ի էօրֆիյէ իլան էտիւմիւ տիր:

Թիւրքիստա Արարատ տաղը գուրպինտէ
պիր ալթուն մատէնի պուլմուշլար տըր: Հիւ-

քիւմէթ օրատան 100,000,000 լիւրաղը ալթուն
չրգարըլաճաղընը իւմիտ էտիյօր:— Այա Սօ-
ֆիա ճամիինտէ էվէյի մօղէիք քէսմէր պու-
լունույօր քի անլէրին իւզէրի սիվա իլէ գալի-
լանմը իտի: Պու քէրրէ պիր Ամէրիգալը միւ-
էսսէսէ պու սիվալարը գալտըրըպ՝ քէսմէրի
մէյոտանա չրգարմաղ իչիւն բուխսաթ թահսիլ
էթմիւլէր տիր: Պաղը սօֆու Միւսլիմանլար
պունա իթիւրաղ էտիյօր իսէ տէ, հիւքիւմէթ
պունտա պիր մահգուր պուլունմաղընը իտ-
րար էտիյօր:— Պու կիւնլէրտէ Թիւրքիստա
մէվլու ը միւզաքէրէ օլտն էն մուհիմ մէսէ-
լէլէրտէն պիրիսի՝ լիսանը Արապի վէ Ճարսի
ունսուրլարտան գուրթարըպ՝ սատէ Թիւրքէ
եալիմաղ տըր: Մէս. թէլէկրաֆ եէրինտէ թէլ-
եաղըսը, ճօղրաֆիա եէրինտէ՝ եէր պիլիկիսի,
միւտիւր եէրինտէ՝ իշ պէճէրէն կիպի քէլիմէ-
լէր գուլլանարաղ Թիւրքէյի իսլահ էթմէք
տիւլիւնիւյօրլար: Գուրան տաիւ Թիւրքէյէ
թէրճէմէ էտիւմիւ օլարաղ՝ կէչէն կիւն Իսթան-
պօլ ճամիլէրինին պիրինտէ Գուրանը Թիւրք-
ճէտէ օգուտուղլարընտա նիշէլէր կէօղեաշը-
լարընը թութամամը տըրլար:

Փապա հաղրէթլէրի պու սէնէ Բրիտտոսըն
խաչլանմասընը 1900իւնճիւ սէնէ ի տէվրիյէ-
սի օլտըղը միւնասէպէթլէ 1933 Ապրիլ 2տէն
1934 Ապրիլ 2յէ գատար օլտն միւտտէթի Յո-
րէլեան սէնէսի իլան էտէրէք միւմիլլէրի մու-
գատտէս մահալլէրի խուսուսա Բօմայը վէ Ե-
րուսաղէմի զիյարէթէ վէ բուհանի միւթալէյա
վէ տիւնեանըն իսլահ իչիւն տուայա տալէթ
էտէրէք անլէրէ մաղֆիւրէթ վէրիլէճէյինի տէ
վատ էյլէմիւ տիր:

1932 Յունվարտա նէշը էթտիյիմիզ Բահ-
նիւմայը պիրինճի նօմէրօ սալըյօրըպ: Պիւսէն-
ալէյհ պու նուսիս պու ճիւտին իքինճիսի տիր:

ՄԻԻԻԼԻԻԹ

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

Պու Սէնէնիմ Պաղը Մուհիմ Մէսէլէլէրի
ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Աշըգ Գապիւլար

ՎԵՐ. Ս. Մ. ՐԵՃԵՊԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Տօգթօրլուգա Աիս Հիքեայլէր

Միւթէնէվլի